

2. Uživatelé a přístupnost

Úvodní video: Internet a handicapovaní

Proč je přístupnost důležitá

Informační technologie, internet a mobilní aplikace nám v mnohém usnadňují a zjednodušují život. Lze navíc bez nadsázky říci, že existují lidé, pro které jsou tyto technologie zcela nezastupitelné. Jsou to lidé se specifickými potřebami, zejména lidé s postižením, např. nevidomí, neslyšící, lidé upoutaní na lůžko nebo invalidní vozík. Tito lidé byli dříve v řadě oblastí zcela závislí na pomoci druhých. Nyní mají k dispozici počítače, mobilní telefony a asistivní technologie, které zlepšují kvalitu jejich života¹⁾. Mohou sami vyhledávat informace na internetu, číst knihy, studovat, nakupovat, komunikovat s úřady či s přáteli nebo ovládat zařízení v domácnosti. Internet se stal nástrojem, který jim dává možnost zvládat řadu činností samostatně, bez pomoci druhých.

Bohužel webové stránky nebo aplikace jsou často vytvořeny tak, že pro uživatele s postižením nejsou přístupné. To, co by mohlo pomáhat a přispívat k lepší kvalitě života, se stává překážkou. Ačkoliv začínáme chápat, že je třeba odstraňovat bariéry z budov a veřejných prostor, téma přístupnosti webu mnozí považují za okrajové a neuvědomují si, že nepřístupné webové stránky mohou představovat stejný problém jako patrová budova bez výtahu. Přitom k odstranění překážek na webových stránkách je často třeba vynaložit jen velmi málo úsilí.

Cílové skupiny přístupného webu

Přístupnost webu se týká poměrně velké skupiny osob. Lidí s postižením je v populaci více, než si obvykle myslíme. Některé zdroje uvádějí, že nějaké zdravotní či smyslové postižením má až čtvrtina dospělé populace.²⁾ Jsou to zejména lidé:

- s postihením zraku;
- s postihením sluchu;
- s tělesným a pohybovým postihením;
- s kognitivními poruchami;
- citliví na světelné či optické podněty.

Uživatelů, kteří mají z hlediska využívání webových stránek specifické potřeby, je však daleko více. Jde nejen o lidi s postihením, ale také např. o seniory. Ti do žádné z předchozích kategorií tak docela nezapadají, přesto mohou mít určité potíže se zrakem (ostatně problém přečíst malá písmena nebo texty na nekонтastním podkladu mívají lidé často už ve věku mezi 40 a 50 lety), sluchem či motorickými nebo kognitivními funkcemi. Problém s přístupností webu mají také lidé, pro které je čeština cizím jazykem, lidé, kteří mají menší zkušenost s využíváním technologií, i ti, kdo mají horší technické vybavení.

Problémy s přístupností webu se mohou týkat i běžných uživatelů, kteří právě pro zobrazení používají mobilní telefon, nebo lidí po úraze, kteří např. nejsou schopni používat myš, protože mají ruku v sádře.

Přístupnost webu pro uživatele s různými handicapami nebo specifickými potřebami vyžaduje určitá opatření při tvorbě webu a také dodržování určitých principů a postupů při vkládání informací na web. Až na několik málo výjimek však z těchto opatření mají užitek nejen lidé handicapem. Promyšlená koncepce webu, smysluplná navigace, srozumitelné formulace, vhodné ilustrační obrázky, informace o velikost souborů ke stažení nebo návodné informace o chybách při vyplňování formulářů, které vyžaduje přístupný web, to vše přispívá k použitelnosti a uživatelské přívětivosti i pro běžné uživatele.

Pokud ovládáte angličtinu, doporučujeme vám podívat se alespoň na část [úvodního proslovu online konference o knihovním softwaru Evergreen 2020](#). Proslov byl totiž věnován přístupnosti webových stránek. John Remple, který se věnuje inkluzivnímu designu v Georgijském technologickém institutu, hovořil mj. právě o tom, jak **inkluzivní opatření pomáhají všem, nejen lidem s postihením**.

Přednáška o přístupnosti na konferenci 2020 Evergreen International Online Conference

Asistivní technologie jsou zařízení na principu počítačových či jiných technologií, která lidem se specifickými potřebami umožňují odstraňovat překážky vyplývající z jejich postižení či jiného znevýhodnění.

²⁾

Viz např. <https://webaim.org/intro/>.

From:

<https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/> - **Metodické příručky pro knihovny**

Permanent link:

https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/pristupnost/uzivatele_a_pristupnost

Last update: **2020/09/24 10:50**

